ORIVEDEN KAUPUNGIN

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN

SUUNNITELMA

1.8.2025 alkaen

Toiminta-ajatus ja tavoitteet....3
1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen perusteet....3
1.1 Sisällöt ja painoalueet....3
1.2 Toiminnan järjestäminen ja toiminta-aika....4
1.3 Toimintaan hakeminen....4
1.4 Toiminnan laajuus ja ryhmäkoko....4
1.5 Toiminnasta perittävät maksut....5
1.6 Turvallisuus ja pelastussuunnitelma sekä vakuutukset....5
1.7 Kuljetus....6
1.8 Henkilöstö....6
Kelpoisuus....6
Perehdyttäminen....6
Kouluttautuminen....6
1.9 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa....7
2. Toiminnan suunnittelu....7
3. Yhteistyö ja tiedonkulku....8
3.1 Ulkoinen yhteistyö ja tiedonkulku....8
3.2 Sisäinen yhteistyö ja tiedonkulku....8
Koulun kerhotoiminta....8
4. Toiminnan arviointi....8

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Orivedellä järjestetään perusopetuslain[1] mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa. Opetushallitus on päättänyt helmikuussa 2025 muutoksista aamu- ja iltapäivätoiminnan opetussuunnitelman perusteisiin 2011 (OPH-532-2025). Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 1.8.2025 voimaan astuvien perusteiden mukaisesti.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- tukea lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua
- edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta
- tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan
- mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvopohjaan, ja toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminta on jatkumoa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kasvatustehtävälle. Sen tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä tukea lapsen identiteettiä. Lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on ennalta ehkäistä syrjäytymistä sekä lisätä lasten osallisuutta ja tasa-arvoa.

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen perusteet

1.1 Sisällöt ja painoalueet

Orivedellä aamu- ja iltapäivätoiminta on monipuolista sekä lapsilähtöistä. Koulunkäynninohjaajien työn periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan kasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi.

Aamupäivätoiminta on toimintasisällöltään valmistautumista esiopetus- ja koulupäivään rauhallisessa ympäristössä. Iltapäivätoiminta on jatkumo esiopetuksen ja koulupäivän jälkeiselle vapaa-ajalle turvallisessa, kiireettömässä ja ohjatussa ympäristössä. Toiminta tukee lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua.

[1] Perusopetuslaki (628 / 1998) 48 a-48f (2003 / 1136)

Sisällöt suunnitellaan siten, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, leikkiä, liikkumista ja ulkoilua. Se antaa mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rauhoittumiseen ja kotitehtävien tekemiseen.

Orivedellä aamu- ja iltapäivätoiminnan painoalueet ovat

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- välipala ja lepo.

1.2 Toiminnan järjestäminen ja toiminta-aika

Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelut vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Toimintaa tarjotaan Oriveden kaupungin alakouluissa esiopetuksen lapsille sekä 1–2 vuosiluokan oppilaille kello 7–17. Muiden vuosiluokkien osalta toimintaa järjestetään perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille[2].

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuoden aikana koulun työpäivinä. Esiopetuksessa aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään myös koulujen loma-aikoina kesäkuun loppuun asti.

1.3 Toimintaan hakeminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan kaupungin kotisivulla, eVakassa, Wilmassa esiopetukseen ja kouluun ilmoittautumisen yhteydessä sekä keväisin tulevien eskarien vanhempainillassa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan sähköisesti Wilman lomakkeella, ja alakoulujen rehtorit tekevät päätökset.

1.4 Toiminnan laajuus ja ryhmäkoko

Orivedellä aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö mitoitetaan lasten määrän ja tuen tarpeen mukaan.

[2] Perusopetuslaki (628 / 1998) 48b § (1090 /2024)

1.5 Toiminnasta perittävät maksut

Oriveden kaupungin lasten ja nuorten lautakunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintamaksuista.

Esiopetuksessa olevat lapset

Esiopetuksessa olevien lasten aamupäivätoiminnan maksu on 40 euroa ja iltapäivätoiminnan maksu 100 euroa jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu toimintaan.

Maksusta peritään puolet, jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi osallistua toimintaan yli 10 päivänä kyseisen kuukauden aikana. Jos poissaolo toiminnasta jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi on jostakin muusta syystä kuin sairauden vuoksi poissa toiminnasta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Lukuvuoden aikana tapahtuvista muutoksista huoltajan tulee tehdä kirjallinen esitys rehtorille heti muutoksen tiedettyään.

Esiopetuksessa olevien lasten aamu- ja iltapäivätoiminta on maksutonta perheille,
1) joiden bruttotulot alittavat opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoittamien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat
2) joiden toimeentuloedellytykset eivät asiantuntijalausunnon ja harkinnan perusteella täyty
3) joille voidaan myöntää maksuvapautus lastensuojelun tukitoimena sosiaalityöntekijän kirjallisen lausunnon perusteella määräajaksi.

Maksuvapautusta on haettava kirjallisesti ja siihen on liitettävä yllä kuvatut selvitykset ja dokumentit. Maksuvapautus voidaan myöntää sen kuukauden alusta, jolloin hakemus on vastaanotettu opetuspalvelujen toimistossa.

Koululaiset
Koululaisten aamupäivätoiminnan maksu on 40 euroa ja iltapäivätoiminnan maksu 100 euroa jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu toimintaan.

Perusopetuslain 8 a luvun 48 f §:ssä mainitaan, että iltapäivätoiminnan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Elokuun alusta 2025 alkaen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvapautus voidaan myöntää lastensuojelun tukitoimena, huoltajan saadessa toimeentulotukea tai kehitysvammaisen lapsen kuntoutuksena.

1.6 Turvallisuus ja pelastussuunnitelma sekä vakuutukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan koulujen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa, joka päivitetään vuosittain.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset ovat kuuluvat Oriveden kaupungin vakuutuksen piiriin.

1.7 Kuljetus

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille ei järjestetä oppilaskuljetusta lukuun ottamatta kehitysvammaisia lapsia, joiden kuljetustarve arvioidaan yksilöllisesti kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

1.8 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulujen koulunkäynninohjaajat.

Kelpoisuus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998). Ohjaajien kelpoisuusvaatimukset tulivat voimaan 1.8.2009.

Lapsiryhmän ohjaajana toimivalta henkilöltä vaaditaan tehtävään soveltuva tutkinto ja taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Tutkinto voi olla korkeakoulututkinto, ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto. Myös aikaisemmat opistoasteen tutkinnot ja ammatillista perustutkintoa vastaavat aikaisemmat opinnot tuottavat tutkinnon osalta ohjaajan kelpoisuuden. Taito toimia lapsiryhmän ohjaajana voi olla hankittu tutkintoon kuuluvissa opinnoissa tai muulla koulutuksella tai osoitettu työkokemuksella tai muulla toiminnalla. Ohjaajan kelpoisuus on myös henkilöllä, jolla on jokin opettajan kelpoisuus perusopetuksessa tai esiopetuksessa.

Tehtävään valitulta ohjaajalta vaaditaan rikostaustaote (laki 1138/2003, § 2).

Perehdyttäminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan työntekijöiden perehdyttämisestä vastaavat koulujen nimetty vastuuohjaaja ja rehtori. Perehdytys sisältää toiminnan tavoitteet, käytännön järjestelyt, turvallisuusohjeet, lasten erityistarpeet sekä toimintaohjeet poikkeustilanteissa. Lisäksi työntekijöille esitellään toimintaympäristö, työvälineet ja yhteistyökäytännöt koulun muun henkilöstön kanssa. Perehdytyksen tavoitteena on varmistaa turvallinen, sujuva ja laadukas pedagoginen toiminta heti työn alusta lähtien.

Kouluttautuminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia kannustetaan osallistumaan koulutuksiin, jotka tarjoavat mahdollisuuden osaamisen syventämiseen, vertaistukeen ja uusien toimintatapojen omaksumiseen. Jatkuva oppiminen vahvistaa työhyvinvointia ja ammatillista identiteettiä.

1.9 Oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Oppilaat, joille on tehty oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskeva päätös [3] tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite [4] [5] voivat hakea aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Mikäli mahdollista, näiden oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaan tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee oppilaiden kehitystä.

Tiedot oppimisen ja koulunkäynnin tuen antamisesta sekä näihin liittyvät asiakirjat ja tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa.

Rehtori huolehtii, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin.[6]

Oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavien lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Tärkeää on tilanteiden ennakointi, monipuolinen toiminta, toiminnalliset työtavat, tilat ja välineet.

Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tarvittaessa tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun ja kodin kanssa on osa oppilaantuntemusta.

2. Toiminnan suunnittelu

Oriveden aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat suunnittelevat ja kehittävät toimintaa apip-toiminnan koordinaattorin johdolla. Suunnittelutyötä tehdään sekä kaupungin yhteisissä tapaamisissa että koulujen omissa tiimeissä.

Toimintaa suunnitellaan koko lukuvuoden ajan. Suunnitelmista tiedotetaan koteihin säännöllisesti, jotta huoltajat pysyvät ajan tasalla toiminnan sisällöistä.

[3] Perusopetuslaki 20 c ja 21 i § (1090 / 2024). 1.8.2026 saakka voimassa Perusopetuslaki 48 b (2010 / 642)
[4] Perusopetuslaki 48 b § (1090 / 2024)
[5] Laki oppivelvollisuudesta 2 § (1091 / 2024)
[6] Lastensuojelulaki 25 § 417 / 2007

3. Yhteistyö ja tiedonkulku

3.1 Ulkoinen yhteistyö ja tiedonkulku

Aamu- ja iltapäivätoiminnan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti yksi toiminnan keskeisistä tavoitteista on kodin kasvatustyön tukeminen. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja samalla edistetään huoltajien aktiivista roolia. Tämä edellyttää avointa, luottamuksellista ja kunnioittavaa vuorovaikutusta huoltajien kanssa. Tavoitteena on, että ohjaajien ja huoltajien välinen yhteistyö on luonteva osa toiminnan arkea.

Ohjaajat kohtaavat huoltajia päivittäin lasten tuonti- ja hakutilanteissa, jolloin syntyy luontevia mahdollisuuksia vuorovaikutukselle ja tiedonvaihdolle. Luottamuksellisuus on keskeinen osa huoltajayhteistyötä ja lasten hyvinvoinnin turvaamista.

Huoltajille tiedotetaan toiminnan sisällöistä, ajankohtaisista asioista ja mahdollisista poikkeustilanteista ensisijaisesti Wilma- järjestelmän kautta sekä tarvittaessa puhelimitse.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa voidaan hyödyntää myös kolmannen sektorin toimijoita tarjoamaan monipuolisia ja yhteisöllisyyttä tukevia sisältöjä aamu- ja iltapäivätoimintaan.

3.2 Sisäinen yhteistyö ja tiedonkulku

Yhteistyö koulun kanssa on luonteva osa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa tämä yhteistyö korostuu. Tiedonkulku koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välillä tulisi olla avointa ja mutkatonta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa pyritään mahdollisimman laajaan yhteistyöhön lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Yhteistyö koulun opiskeluhuollon kanssa mahdollistaa varhaisen puuttumisen ja tukee lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä.

Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisesta tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla.

Koulun kerhotoiminta

Koulun kerhotoimintaan osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

4. Toiminnan arviointi

Toiminnan kehittäminen perustuu vuosittain kerättävään palautteeseen, jota saadaan sekä lapsilta että huoltajilta. Palautteet toimivat tärkeänä osana ohjaajien itsearvioinnissa ja toiminnan kehittämisessä.

Kehittämistyön pohjaksi osallistutaan lisäksi mahdollisiin valtakunnallisiin ja seudullisiin kyselyihin.

Apip-toiminnan koordinaattori käsittelee saadut palautteet koulujen vastuuohjaajien kanssa. Koordinaattori esittelee palautteet myös koulujen rehtoreille sekä kasvatus- ja opetusjohtajalle, jotta kehittämistyö voidaan toteuttaa laaja-alaisesti ja johdonmukaisesti.